МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор із науково-педагогічної роботи
_____ Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Цивільний захист в освітній галузі

CIVIL PROTECTION IN THE EDUCATION SECTOR

рівень вищої освіти першому (бакалаврському)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «*Цивільний захист в освітній галузі*» » є однією із вибіркових дисциплін комплексної підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

«10» жовтня 2025 р. 16 с.

Розробник: Січко Віктор Михайлович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри методики викладання фізики, математики,.

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Цивільний захист в освітній галузі»* розглянуто на засіданні кафедри методики викладання фізики та математики.
Протокол № 03 від «10» жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри *Віктор Січко*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Цивільний захист в освітній галузі»* розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол №03 від «14» жовтня 2025 р.

Голова *Людмила Хрящевська*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Цивільний захист в освітній галузі»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій Лабарткава*

Робочу програму навчальної дисципліни *«Цивільний захист в освітній галузі»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 8 від «29» жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій Слободян*

© НУК, 2025
© Січко В.М. 2025

ЗМІСТ

Вступ *4*
1. Опис навчальної дисципліни *5*
2. Мета вивчення навчальної дисципліни *6*
3. Передумови для вивчення дисципліни *6*
4. Очікувані результати навчання *6*
5. Програма навчальної дисципліни *6*
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування *11*
7. Форми поточного та підсумкового контролю *11*
8. Критерії оцінювання результатів навчання *15*
9. Засоби навчання *15*
10. Рекомендовані джерела інформації *16*

ВСТУП

Анотація

Навчальна програма дисципліни «Цивільний захист в освітній галузі» розроблена для студентів, які навчаються на усіх спеціальностях. Навчальна програма розроблена для студентів денної, заочної форм навчання та поєднує в собі робочу програму курсу, завдання та рекомендації до виконання семестрової контрольної роботи.

Мета навчальної дисципліни полягає у набуті здобувачем освіти компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у здобувача освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку.

При вивченні курсу «Цивільний захист» передбачається широке використання аналізу конкретних ситуацій, тестів, виконання практичних завдань, тобто сучасних тренінгових методів навчання. Вивчення дисципліни «Цивільний захист в освітній галузі» передбачає тісні зв'язки з іншими навчальними курсами. Контроль знань проводиться у формі заліку, який полягає в оцінці засвоєння знань студентом. Освоївши програму навчальної дисципліни, бакалаври у відповідних напрямах підготовки мають бути здатними компетентно вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог ЦЗОГ і мати професійні компетенції для забезпечення реалізації державної політики спрямованої на забезпечення безпечного захисту населення, територій, матеріальних і культурних цінностей.

***Ключові слова**: цивільний захист, законодавство про цивільний захист. нормативно-технічна документація з цивільного захисту в освітній галузі, цивільний захист на підприємстві*

Abstract

The curriculum of the discipline «Civil protection in the education sector» is designed for students studying in all specialties. The curriculum is designed for students of full-time and part-time forms of study and combines the course work program, tasks and recommendations for completing semester tests.

The purpose of the discipline is to acquire competence, knowledge, skills and abilities for professional activity in the specialty, taking into account the risk of man-made accidents and natural hazards that can cause emergencies and lead to adverse consequences at business facilities, as well as to form in the student responsibility for personal and collective safety.

When studying the course «Civil protection in the education sector», extensive use is expected of the analysis of specific situations, tests, and the performance of practical tasks, that is, modern training methods of learning. The study of the discipline «Civil protection in the education sector» involves close ties with other educational courses. Knowledge control is carried out in the form of a test, which consists in assessing the student's assimilation. Having mastered the program of the bachelor's academic discipline in the relevant areas of training, they must be able to competently solve professional tasks taking into account the requirements of the Civil Labor Code and have professional competencies to ensure the implementation of state policy aimed at ensuring the safety and protection of the population, territories, material and cultural values.

***Keywords:** civil protection, legislation on civil protection, regulatory and technical documentation on civil protection in the industry, civil protection at the enterprise*

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="6">Усі галузі знань</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Змістових модулів – 5</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>8-й</td><td>8-й</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2;
самостійної роботи студента – 4</td><td rowspan="6">Усі спеціальності</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>16 год.</td></tr>
<tr><td>Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання</td><td>30 год.</td><td>24 год.</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td>100 год.</td><td>110 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3/3;

самостійної роботи студента – 5/3</td><td rowspan="3">Освітній рівень: перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - вивчення дисципліни є формування у студентів системних компетенцій та знань, необхідних для вирішення питань цивільного захисту у відповідній виробничій сфері та повсякденній діяльності, здатності впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу та інноваційні проекти, що спрямовані на попередження та відвернення надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання, ліквідацію їх наслідків та оперативне надання допомоги потерпілим.

Завдання вивчення дисципліни передбачає засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни немає:

4. Очікувані результати навчання

Очікувані результати навчання - Вивчення навчальної дисципліни не передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання через належність дисципліни до категорії вибіркових.

Під час опанування матеріалами курсу студенти матимуть можливість оволодіти такими компетенціями: 1); 2); 3).

Знання:

– знання методології системних досліджень, методів дослідження та аналізу складних природних та соціальних об'єктів та процесів, розуміння складності об'єктів та процесів, їх різноманіття, взаємодію та умови існування для розв'язання прикладних і наукових завдань в галузі фундаментальних, педагогічних та системних наук;

– глибоке знання викладацьких/навчальних та оцінювальних стратегій і розуміння їх теоретичних основ;

Уміння та здатності:

– здатність до математичного моделювання явищ і процесів природи з погляду емпіричних законів і теоретичних принципів природничих наук в межах прийнятих теоретичних схем;

– уміння працювати з інформацією і знаннями з природничих наук та їх теоретичних основ для розв'язання освітніх проблем;

– уміння аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі закладів освіти;

Комунікація:

– володіння основами професійної мовленнєвої культури в процесі педагогічної діяльності, використання сучасного наукового природничого мовлення у навчанні природничих наук в старшій школі;

– здатність пояснити фахівцям і не фахівцям стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем на основі глибокого розуміння сучасних проблем природничих наук;

– уміння ставити запитання та проводити дискусію.

Програмними результатами навчання є:

Знання:

– володіє методами сучасних природничих наук; математичними методами аналізу та опису фізичних, хімічних та біологічних процесів та систем; знає в рамках заходів цивільного захисту методику прогнозування можливої радіаційної, хімічної, біологічної, інженерної та пожежної обстановки, що може виникнути внаслідок надзвичайної ситуації, та характеристику осередків ураження й зараження, які виникають у надзвичайних умовах мирного та воєнного часу; вміє прогнозувати вірогідність настання надзвичайних ситуацій та їх масштаби

– розуміє завдання та організаційну структуру цивільного захисту України, й, зокрема організацію та управління системою цивільного захисту закладу освіти; основи організації проведення рятувальних та інших невідкладних робіт в в осередках зараження й ураження, порядок дій формувань цивільного захисту і персоналу закладу освіти в умовах надзвичайних ситуацій, основи стійкості роботи закладу в надзвичайних ситуаціях, особливості організації охорони життя та здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл

Когнітивні уміння і навички з предметної області:

– знає, розуміє і застосовує у професійній діяльності теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти; визначає коло своїх обов'язків з цивільного захисту відповідно до посади та професійної діяльності та вміє забезпечити навчання підлеглих працівників закладу з питань цивільного захисту; знає способи і засоби захисту населення і територій від уражаючих факторів аварій, катастроф, стихійних лих, пожеж і сучасної зброї, в т. ч. зброї масового ураження

Практичні навички з предметної області:

– має навички адекватної дії у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, організації та проведення рятувальних й інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; організації заходів з підвищення стійкості роботи закладу освіти; здійснення заходів щодо захисту населення від наслідків аварій, катастроф, стихійних лих та у разі застосування сучасної потужної зброї, в тому числі масового ураження. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Цивільний захист» дидактично пов'язано з іншими дисциплінами, такими як «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі» та ін.

5. Програма навчальної дисципліни
8-й семестр

Модуль 1. Загальна підготовка

Змістовий модуль 1. Система цивільного захисту України

Тема 1. Система цивільного захисту України

Основні засади державної політики у сфері цивільного захисту.

Сили цивільного захисту України.

Єдина державна система цивільного захисту.

Міжнародні правові основи цивільного захисту.

Література: [1]

Тема 2. Небезпеки, що можуть спричинити надзвичайні ситуації

Класифікації надзвичайних ситуацій.

Небезпеки, що можуть спричинити НС природного характеру.

Небезпеки, що можуть спричинити НС техногенного характеру.

Література: [1]

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження

Надзвичайні ситуації воєнного характеру.

Зона радіоактивного зараження.

Зона хімічного зараження.

Зона біологічного зараження.
Література: [1]

Змістовий модуль 3.
Тема 1. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій
Мережа спостереження і лабораторного контролю.
Урядова інформаційно- аналітична система з питань надзвичайних ситуацій.
Прилади радіаційної розвідки та дозиметричного контролю.
Прилади хімічної розвідки. Оцінка радіаційної обстановки.
Оцінка хімічної обстановки. Оцінка пожежної обстановки.
Оцінка інженерної обстановки.
Література: [1]

Змістовий модуль 4.
Тема 1. Забезпечення заходів і дій в межах ЄДСЦЗ
Основні заходи у сфері цивільного захисту. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.
Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.
Організація життєзабезпечення постраждалого населення в НС.
Евакуаційні заходи. Укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту.
Засоби індивідуального захисту. Забезпечення пожежної безпеки.
Державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки.
Література: [1]

Змістовий модуль 5. Планування заходів з питань цивільного захисту
Тема 1. Заходи і дії ЦЗ в рамках профільної підготовки
Психологічний захист. Надання екстреної психологічної допомоги постраждалому населенню внаслідок надзвичайної ситуації.
Методика організації «Дня Цивільного захисту» у закладах освіти.
Література: [1]

Тема 2. Планування заходів з питань цивільного захисту
Планування заходів з питань цивільного захисту
Структурно-функціональна модель протидії НС. Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зниження ризиків і зменшення масштабів НС.
Вимоги до складу, змісту та форми плануючої документації.
Методика розроблення планів з попередження НС.
Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків НС природного характеру. Особливості планування дій персоналу щодо локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на ПНО та пом'якшення їхніх наслідків.
Вимоги до складання та змісту аналітичної і оперативної частини плану локалізації і ліквідації аварійних ситуацій.
Методика планування заходів із фізичного, функціонального, та комбінованого захисту персоналу, а також ліквідації наслідків НС, на основі прогнозу варіантів (сценаріїв) розвитку обстановки, аналізу власних та ресурсів третіх сторін щодо реагування на НС та ліквідації їхніх наслідків з урахуванням режиму функціонування системи.
Література: [1]

4.Структура навчальної дисципліни
8-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п.р.	інд	с.р.		л	п.р.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Загальна підготовка										
Змістовий модуль 1. Система цивільного захисту України										
Тема 1. Система цивільного захисту України	15	2	4		9	15	2			13
Тема 2. Небезпеки, що можуть спричинити надзвичайні ситуації	15	2	4		9	15	2	4		9
Усього за змістовним модулем 1	***30***	***4***	***8***		***18***	***30***	***4***	***4***		***22***
Змістовий модуль 2. . Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження										
Тема 1. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження	30	2	4		24	30	2	4		24
Усього за змістовним модулем 2	***30***	***2***	***4***		***24***	***30***	***2***	***4***		*24*
Змістовий модуль 3. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій										
Тема 1. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій	30	2	6		22	30	2	4		24
Усього за змістовним модулем 3	***30***	***2***	***6***		***22***	***30***	***2***	***4***		***24***
Змістовий модуль 4. Забезпечення заходів і дій в межах ЄДСЦЗ										
Тема 1. Забезпечення заходів і дій в межах ЄДСЦЗ	30	4	4		22	30	2	4		24
Усього за змістовним модулем 4	***30***	***4***	***4***		***22***	***30***	***2***	***4***		***24***
Змістовий модуль 5. Планування заходів з питань цивільного захисту										
Тема 1. Заходи і дії ЦЗ в рамках профільної підготовки	15	4	4		7	15	2	4		9
Тема 2. Планування заходів з питань цивільного захисту	15	4	4		7	15	4	4		7
Усього за змістовним модулем 5	***30***	***4***	***8***		***14***	***30***	***6***	***8***		***16***
Усього годин	**150**	**20**	**30**		**120**	**150**	**16**	**24**		**110**

Примітка. Для студентів заочної форми навчання читаються оглядові лекції за темами змістових модулів в обсягах відповідно до таблиці (розд. 4).

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – ***1 год. / 1 заняття***;
- підготовка до контрольних заходів – ***20 год. / 1 захід***
- підготовка проєктних завдань - ***10 год. / 1 проєкт.***

Завдання для самостійної роботи
8-й семестр

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних занять	30	24
2	Підготовка до контрольних заходів	20	40
3.	Виконання проєктних (самостійних) завдань*	50	50
	Разом	100	114

Обов'язкова складова СРС: Розробка інструкцій та інформаційних буклетів

1. Вплив електричного струму на організм людини.
2. Пожежна безпека, матеріали і технічні засоби повідомлення і гасіння.
3. Законодавча та нормативно-правова база України про охорону праці.
4. Методика планування, підготовки та проведення навчально-практичних заходів з цивільного захисту.
5. Структура впливу параметрів людського фактору (стрес, недостатній рівень знань, інформації, помилкові дії тощо) на управління безпекою у НС. Обов'язки дорослих щодо дотримання безпеки та захисту дітей.

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня особистого рейтингу згідно ї п. 6.16 Положення):

1. Основні принципи безпеки життєдіяльності. Системно-структурний аналіз в безпеці життєдіяльності.
2. Вивчення якості води за фізико-хімічними показниками. Дослідження pH-характеристик природних розчинів. Вплив показника pH на життєдіяльність людини.
3. Надзвичайні ситуації та організація дій для їх усунення.

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   - лекція;
   - пояснення;
   - ілюстрування;
   - демонстрація;
   - відеометод;
2) на практичних заняттях:
   - інтерактивні методи: ігрові методи навчання;
   - Проекційне мультимедійне обладнання (проєктор, екран, ноутбук/комп'ютер мультимедійні технології: робота з різними додатками (текстовими,

графічними) мультимедіа – проектор Epson, проектор Полілюкс плакати, електрифіковані стенди);
- Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;
- OS: Windows, Android, iOS;
- Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge;
- Програмне забезпечення: MS Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet;
- ЦНАП / офіційний веб-портал адміністративних послуг
- Інформаційний ресурс: https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/civilnij-zahist-ta-bezpekazhittyediyalnosti
- Система електронного навчання Moodle

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	**Критерії оцінювання**
ДФН 1 ЗФН 1	Студент вільно володіє нормативно-правовою базою Україні з питань цивільного захисту, новітньою теорією, методами і технологією з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.
ДФН 0,7 ЗФН 0,7	Студент знає нормативно-правову базу Україні з питань цивільного захисту, новітню теорію, методи і технологію з прогнозування НС, побудову моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захист персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків
ДФН 0,5 ЗФН 0,5	Студент має уявлення пронормативно-правову базу Україні з питань цивільного захисту, новітню теорію, методи і технологію з прогнозування НС, побудову моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захист персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.
0	студент має знання та вміння нижче рівня, визначеного оцінкою «незадовільно».
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (30 відповідей по 1 балу ДФН), 24 балів (24 відповіді по 1 бали ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
6	Бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вирішив 95-100% із запропонованого набору тестових завдань; вміє пов'язати теорію з практикою

5	Добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; вирішив 80-94% із запропонованого набору тестових завдань; правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних завдань.
4	В основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у ЗВО невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; вирішив 60,5-79% із запропонованого набору тестових завдань; володіє тільки обов'язковим мінімумом виконання практичного завдання, ознайомлений із технікою виконання
3	Студент опанував навчальний матеріал теми, але не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, вирішив менше, ніж 60,5% із запропонованого набору тестових завдань, не володіє практичною навичкою. практичні навички не сформовані
2	Студент вирішив менше, ніж 30% із запропонованого набору тестових завдань, не володіє практичною навичкою. практичні навички не сформовані.
0	Студент не виконує роботи.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (5 робіт по 6 балів ДФН, ЗФН).

Контрольна робота	**Критерії оцінювання**
ДФН 40-30 ЗФН 56-40	студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає навчальній програмі дисципліни; вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних рішеннях, може аналізувати та співставляти дані об’єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь («відмінно»)
ДФН 29-19 ЗФН 39-29	студент демонструє гарні знання, добре володіє навчальним матеріалом, що відповідає навчальній програмі дисципліни; вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності («дуже добре»)
ДФН 18-10 ЗФН 28-18	студент в загальному добре володіє навчальним матеріалом, знає його основні, що відповідають навчальній програмі дисципліни; вміє пояснити основні положення виконаних завдань, та дати правильні відповіді про зміну результату при заданій зміні вихідних параметрів; помилки у відповідях не є системними («добре»)
ДФН 9-5 ЗФН 17-10	студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений навчальною програмою дисципліни, розуміє постановку стандартних практичних завдань; розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, але допускає значну кількість неточностей і помилок, які може усувати за допомогою викладача («задовільно»).

ДФН 4–1 ЗФН 9-1	студент має певні знання, передбачені в навчальній програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий; з труднощами розуміє основні положення, що є визначальними в курсі та постановку стандартних практичних завдань («достатньо»)
ДФН 0 ЗФН	студент може відтворити окремі фрагменти з курсу; відповіді в більшості є невірними і необґрунтованими; відсутня цілісність розуміння навчального матеріалу з дисципліни («незадовільно з можливістю повторного складання»)
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів для ДФН, 56 бали для ЗФН

8-й -семестр

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	30х1 бали = 30 балів	24х1 балів = 24 балів
Самостійна (проєктна) робота	5х6 балів= 30 балів	5х6 балів = 30 балів
Контрольна (письмова) робота	1х40 балів = 40 балів	1х46 балів = 56 балів
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

8-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
ЗМ 3	Т1	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
ЗМ 4	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
ЗМ 5	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
Контрольна робота		Контрольна робота	40	Контрольна робота	56
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			**100**		**100**

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять: мультимедійні засоби (комп’ютерні презентації, ілюстрація); відеоматеріали (навчальні відеоматеріали).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Цивільний захист. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо- кваліфікаційним рівнем / А.І. Ткачук, О.В. Пуляк. Перевидання, доповнене та перероблене. Кропивницький: ПП "Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2017. 144 с.

Допоміжна

1. Закон України «Кодекс цивільного захисту України» від 02.10.2012 № 5403-VI.
2. Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2014 році [Електронний ресурс] : http:// www.dsns.gov.ua
3. Аналітичний огляд стану техногенної та природної безпеки в Україні за 2015 рік [Електронний ресурс] : http:// www.dsns.gov.ua
4. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 № 1550-III (в редакції від 28.12.2015).
5. Закону України "Про правовий режим воєнного стану" від 12.05.2015 № 389- VIII (в редакції від 09.07.2016).
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» від 24.03.2004 № 368.
7. Миценко І.М., Мезенцева О.М. Цивільна оборона: Навчальний посібник. Чернівці: "Книги-XXI", 2004. 404 с.
8. Шоботов В.М. Цивільна оборона: Навчальний посібник: Вид. 2-ге, перероб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 438 с.
9. Поляков О.Є., Юсіна Г.Л., Євграфова Н.І. Цивільна оборона. Теоретичний курс: Учбовий посібник. Краматорськ: ДДМА, 2007. 280с.
10. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека: Навчальний посібник. Київ: "Центр учбової літератури", 2008. 158 с.
11. Надзвичайні ситуації та цивільний захист населення: Навчальний посібник/ За ред. С. П. Сонько/ Сонько С.П., Жупінас С.І., Пліщенко С.С та ін. Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 232 с.
12. Кучма М. М. Цивільна оборона (цивільний захист): Навчальний посібник/ 3-тє вид., виправ. і доп. Львів: "Магнолія плюс", 2009. – 360 с
13. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник/ 2-ге вид., переробл. К.: Знання, 2010. 487 с.
14. Основи цивільного захисту: Навч. посібник/ В.О. Васійчук, В.Є Гончарук, С.І. Качан, С.М. Мохняк. Львів: Видавництво Національного університи-тету «Львівська політехніка», 2010. 417с.
15. Дії людини в умовах небезпечних подій. / за заг. ред. М.А. Скидана К.: КІМ, 2010. – 148 с.
16. Цивільний захист: Конспект лекцій/ За ред. В.Є. Гончарука / В.О. Васійчук, В.Є. Гончарук, О.С. Дацько, С.І. Качан, О.І. Козій, В.В. Ляхов та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 208 с.
17. Системи оповіщення цивільного захисту: навч. посіб. / П.П. Воробієнко, С.І. Білоусов. – Одеса: ОНАС ім. О.С. Попова, 2012. 76 с.

18. Ядерна зброя (медичні аспекти) навч. посіб. / В.Ф. Торбін, В.В. Вороненко та ін. Тернопіль: ТДМУ, 2012. 192.
19. Реагування на надзвичайні ситуації: Навч. посіб / О.Г. Барило, П.Б. Волянський, С.О. Гур'єв та ін. К.: Вид-во «Бланк-Прес», 2014. 210 с.
20. Управління силами цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: конспект лекцій / Укладачі: В.О. Собина, І.М. Неклонський, В.О. Самарін, Д.В. Дяченко. Х.: НУЦЗ України, 2015. 166 с.
21. Цивільний захист [підручник] / О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 264 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - http://www.dsns.gov.ua
2. Верховна Рада України – http://www.rada.kiev.ua
3. Кабінет Міністрів України – http://www.kmu.gov.ua/
4. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» http://www.nau.ua/.
5. Рада національної безпеки і оборони України http://www.rainbow.gov.ua/.
6. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України http://erriu.ukrtel.net/index.html.
7. Міністерство екології та природних ресурсів України http://www.menr.gov.ua/.
8. Північноатлантичний альянс (НАТО) http://www.nato.int/.
9. Постійне представництво України при ООН http://www.uamission.org/.